

Zpravodaj Klubu čtenářů Bohumila Hrabala

NYMBURSKÝ

PÁBITEL

číslo 19

90 let našeho B. H.

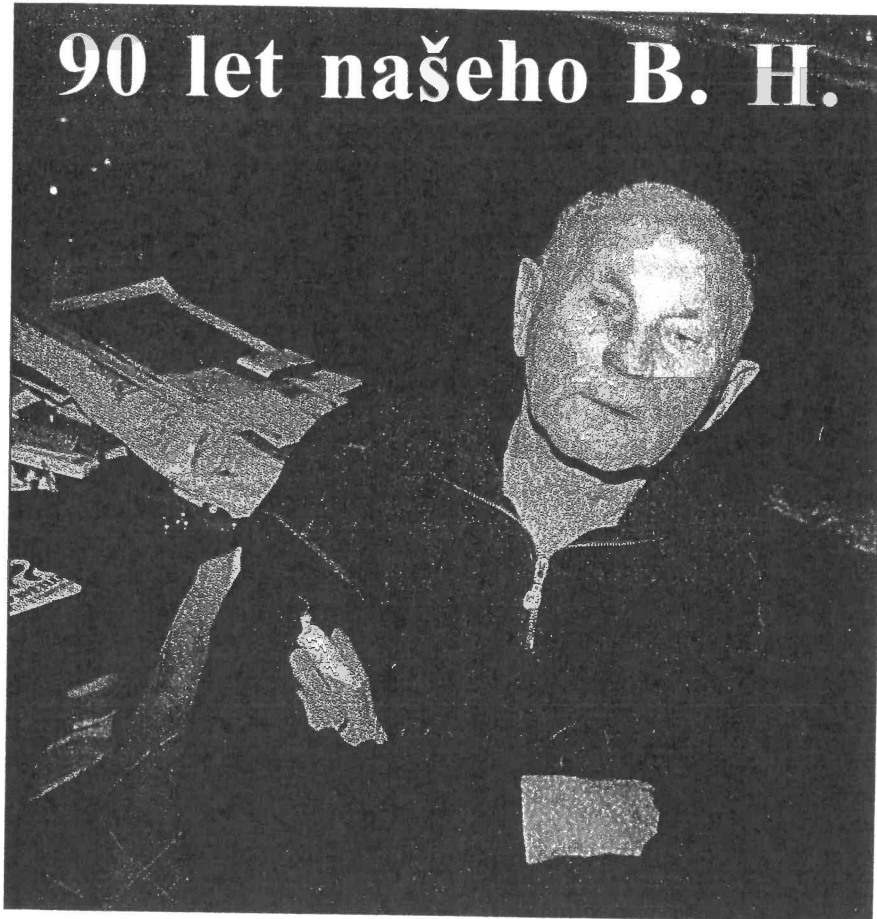

Foto Milan Richtermoc

Balada jubilejní

(k 28. 3. 1979 pro B. H. vzdělaná)

Co básníků už pohostila zem
a kolik vznešených si kladla met;
ten bohům sloužil každým opusem,
ten lidu zástupy rád veršem ved,
ten nic než národ volat nedoved,
ten třídu, stranu znal jen, a tak dále,
však ptám se: který zasloužilý kmet
směl obsluhovat anglického krále?

Co slavných autorů jen našel jsem
- já prošel pisemnictví od A do Zet -
ten děvě Laure pořád libal lem,
ten do Míny jak kluk se zabouch hned,
ten s Tatánou se z nudy pozaplet,
ten s hochy měl a láskám všem dal v ale,
leč jeden jako druhý, jak by smet,
neobsluhoval anglického krále.

Co kritiků si v hněvu zavilém
už omočilo jedovatý ret
a ohrnulo frňák nad dilem,
když chtělo zastavit Tvůj strmý vzlet.
Úspěch Ti leckdo mohl závidět.
A radili Ti, jak bys psát měl, ale
to neřekli, a když, tak vzali zpět,
bys obsluhoval anglického krále.

Posláni:

Perličku těžiš u těch, svět jež hnět,
samotou příliš hlučnou kráčíš stále
a mezi pábiteli, v květu let,
dál obsluhuješ anglického krále.

Josef Zumr

CO JE PRO VÁS PŘIPRAVENO V RÁMCI OSLAV NEDOŽITÝCH DEVADESÁTÝCH NAROZENIN BOHUMILA HRABALA

- HRABALOVA KOČKA
- PRŮŘEZ CELOŽIVOTNÍ TVORBOU
- HRABAL A LIBEŇ
- HRÁZ VĚČNOSTI
- AUTOMAT SVĚT
- (NE)PIETNÍ AKT U HROBU VELKÉHO PÁBITELE
- OSTŘE SLEDOVANÉ VLAKY
- NYMBURK - ŠIFRA MÉHO PSANÍ
- NA DNĚ PERLIČKA
- HRABALIÁDA
- ČTENÍ BEZ ZASTAVENÍ
- SLAVNOSTNÍ POKLEPÁNÍ

- HRABALOVA DEVADESÁTKA
- PRODÁM DŮM, VE KTERÉM UŽ NEMOHU BYDLET
- FILMOVÉ VEČERY S B. H.
- NA DNĚ PERLIČKA
- HRABAL U PINKASŮ
- PŘILÍŠ HLUČNÁ SAMOTA
- 6. HRABALOVO KERSKO
- SAMIZDAT
- VÝROČNÍ SETKÁNÍ KLUBU

HRABALOVA
devadesátka

Nymburk, Libeň, Kersko: březen - listopad 2004

ZAJÍMAVÉ POVÍDÁNÍ S Dr. JANKOVIČEM

PŘI SETKÁNÍ SE KNIHOVNA REKORDNĚ ZAPLNILA

V sobotu 29. listopadu jsme se již popáté (nikoliv počtvrté, jak jsem mylně napsal v pozvánce v minulém čísle Pábitel) sešli na výročním setkání Klubu čtenářů Bohumila Hrabala. A tentokrát nás přišlo, či lépe řečeno přijelo, protože přespolní, a to včetně mnoha přátel z Moravy, byli v naprosté přesile, tolik, že prostory knihovny se zcela zaplnily.

Sladkými zákusky a výtečnými jednohubkami připravenými děvčaty z knihovny se prohýbaly stoly - je třeba jim za to poděkovat, stejně jako za pečlivou obsluhu všech hostů a adventní výzdobu. Děk patří také nymburskému Postřižinskému pivovaru a jeho řediteli Pavlu Benákovi, za již tradiční dodávku výborného Bogana.

Začátek celoodpoledního setkání obohatila vernisáž výstavy Výtvarného klubu Jana Dědiny v Nymburce, jež představovala soubor obrazů a kreseb na téma figura a portrét. Díky našim členům měli výtvarníci na vernisáži nabito a pěvecký sbor Hlahol i takový počet posluchačů, že to nebyla přesilovka.

Naše pozvání na páté setkání přijal vzácný host - Dr. Milan Jankovič, jeden z Hrabalových přátel a spolustolovníků od Zlatého tygra a navíc literární odborník, který nám měl co říci.

... které úplně drnčí, jeho intonační vrcholy, které vyhodí do výše nejdůležitější část věty, to je naprosto neopakovatelná interpretace.

Vše, co je tady nahráno, vyšlo tiskem. Nejprve ve spisku Amerika začala u Zlatého tygra a potom samozřejmě v příslušném svazku Kadlecových sebraných spisů.

Tyto dva texty jsou názorným příkladem Hrabalova hovorového stylu. Na jedné straně to má ten rytmický, vlnící se spád, na druhé straně drsnost obrazů, až krutou drsnost, což je úplně něco jiného, nežli když vypráví o své mamince. Tam je Hrabal úplně jiný. Úseky řeči jsou kratší, živější, stále se spád řeči mění, řeč nemá přísnou stylizaci.

To srovnání je velmi zajímavé. Při poslouchání toho, jak Hrabal předčítá svůj text, už ani nepotřebuji významy slov. Rytmus jeho řeči mě natolik strhne. Jakoby to člověka neslo mezi životem a smrtí. To, co udělal Hrabal s českou větou, myslím, že nemá obdoby," přiblížil nám ony dvě autentické nahrávky, které jsme si se zájmem vyslechli. Pan Hrabal byl zase s námi.

Hovořilo se o Hrabalových dílech, o jeho tvůrčích metodách. Pan doktor Jankovič nám k tomu například řekl:

... jem, řečeno obrazně, elektrickým napětím, těch vrstev spolu i proti sobě. Pokud to přeložíte jen na tu spodní rovinu, není z toho nic. Proto si myslím, že je to nejlépe vidět na těch posledních Hrabalových textech, které pan Hrabal dopoledne napsal, odpoledne je dal Kadlecovi, který je během několika dnů vytiskl v dvaceti až čtyřiceti výtiscích a pak je u Tygra rozdávali. Kdo chtěl, dostal, kdo přišel pozdě, už nezbylo. Pak z toho teprve byly texty jako například Aurora na mělčině, těch pět knížek a poslední soubor Texty, pak teprve přišly Sebrané spisy Pražské imaginace.

Pražské imaginaci bych se chtěl poklonit, Vaškovi Kadlecovi, který svými prstíčkama do počítače natukal šest tisíc stran. Tady je ten pramen, který mnohdy ani nedokážeme docenit..."

Od mnohých diskutujících, například od Vaška Vorlíčka či Miloslava Váchala, zaznělo, že na nezájmu mladých čtenářů se podepisuje negativní přístup školy. Tam kde se najde učitel, který Hrabala čte, dokáže pro něj získat i své studenty. Nový, mladý člen Klubu čtenářů Dušan Stloukal si postěžoval, že mezi svými vrstevníky nenachází nikoho, kdo by se věnoval literatuře, kterou má on rád, např. Hrabala nebo Horníčka. Pan Sušil z Boskovic přidal přeci jen potěšující zprávu, že totiž u nich na gymnáziu zaktivizovala paní profesorka studenty k psaní podle propozic literární soutěže Pábitelé kolem nás, vyhlášené městskou částí Praha 8 - Libeň, a vybrala a poslala do ní asi dvacet prací.

Hovořilo se také o nově vydaných knížkách a pan doktor Jankovič měl pro nás informace o dvou novinkách a dokonce i se zajímavými podrobnostmi.

„V Itálii v Milánu vyšly Hrabalovy sebrané spisy, které mají osmnáct set stran. Krásně udělaná kniha, na tenoučkém papíru. Je v ni obsažena velká studie Jiřího Pelána, která u nás vyšla samostatně v roce 2002 a jmenovala se Bohumil Hrabal - pokus o portrét.

Překládali to Sergio Corduas a několik dalších překladatelů. Je vypravena vysvětlivkami a poznámkami a udělána s úžasnou péčí a důkladností. Hrabala mají zřejmě v Itálii velice rádi. Jesliže si to nakladatel Bondatori Milán dovolil vydat, je vidět, že musí mít Hrabal čtenáře. Faktem je, že vedle němčiny a angličtiny je v italštině Hrabal nejvydávanějším.

Další monografie, která vyšla, je od Češky, která žije trvale ve Švédsku - Miloslavy Slavičkové. Stala se docentkou na univerzitě v Lundu a právě její habilitační

V zaplněném dětském oddělení nymburské knihovny se neformálně diskutovalo.

Přivezl s sebou dvě magnetofonové nahrávky. Obě byly natočeny při Hrabalově cestě do Ameriky. Na první je jeho vzpomínka na matku, na druhé čte ze svého textu Příliš hlučná samota.

„Při čtení vlastního textu slyšíme jednoho Hrabala. Jeho proud řeči naráží na ostré hrany a spojení intonační plynulosti s drsností jeho výrazného er,

„Třeba slovíčko „umělecká“ próza není důležité. Především tehdy, když by mělo dělat z toho uměleckého nějakou zahrádku, to by Hrabal okamžitě ten plůtek zbořil. Několikrát přeci prohlašoval svoje texty za neliteraturu, zejména ty z devadesátých let. Ono to ale není jen to, co se dá přepsat do běžné řeči. Hrabalův projev je vrstevnatý, propojený navzá-

Doktor Milan Jankovič poutavě vyprávěl o literatuře Bohumila Hrabala...

práce se týká Hrabala. Hlavně jeho pracovních materiálů. Jak s nimi zacházel. S nejrůznějšími reklamami krematorií, snářů a dalšími texty, které používal na svoje textové koláže.

Paní Slavičková se zabývá například v jedné kapitole tematikou snů v díle Bohumila Hrabala. Bere to od Zápisníku snů z roku 1943 a do hloubky rozebírá další texty. Hledá, jak bylo toto téma použito například v textech *Mrtvomati*, *Věčný silvestr*, *Bambini di Praga*, *Pohřeb*, *Kafkárna*, kde jsou do nich tajně, nepozorovaně, nebo naopak se zjevným záměrem vmontovány citace ze snářů. Jak ona zjistila, zdaleka to není jenom to, co Hrabal uvádí v *Tanečních hodinách*, tedy snář Anny Novákové. Největším pramenem byl Štorchův nejnovější a neúplnější egyptsko - perský a chaldejský obrázkový snář (Štorch, 1930). Ona tam rozpoznala úctyhodný počet přejímek. V *Mrtvomatu* je to šedesát úryvků, v *Tanečních hodinách* dvacet šest, kdežto ze snáře Anny Novákové pouze dva. Ačkoliv Hrabal tvrdí, že všechno má ze snáře Anny Novákové. Ona na tom ukazuje, jak se Hrabal dopracoval k úplnému mistrovství při vtělení cizího textu do svého, aniž by na něj upozorňoval. Kdo není poučen, tak to až na nějaké maličkosti nepozná. Ty maličkosti jsou například infinitiv na -ti, který ve snářu byl a on ho zachoval. Text tím dostává zvláštní kolorit.

Doktor germanistiky z Filozofické fakulty UK Šebesta už napsal velkou recenzi, která by měla do konce března vyjít v České literatuře.

Určitě stojí za pozornost, že časopis *Tvar* chystá na březen celé číslo věnované Hrabalovi. Tam bude mít paní Slavičková také jednu z kapitol na téma „město a Praha v díle Bohumila Hrabala“.

To jsou dvě již realizované novinky. Třetí by měla vyjít také do března, a to je monografie od Tomáše Mazala.

A protože Tomáš Mazal byl rovněž přítomen, požádali jsme ho, aby nám chystanou knížku představil.

„Napsal jsem ji už před několika lety, ale nastaly takové zvláštní okolnosti v nakladatelství TORST, takže se to zdrželo. Nejprve těžce onemocněla redaktorka, která ji měla na starosti, potom onemocněl grafik, takže jsem si říkal, že je řada na mně, ale neonemocněl jsem... Lidi se vyměnili a teď už se schyluje k finále. V knize je asi dvě stě padesát fotografií a spousta dokumentů. Nakladatelství TORST je velmi pečlivé, všechny citace, jichž je tam bezpočet, se musí ověřovat, aby byly přesné, proto to také trvá dost dlouho.

Mezi tím první část této knihy vyšla letos v Maďarsku, druhá vyjde příští rok v březnu. Překládá se také do polštiny. U nás by na trh měla přijít v březnu.

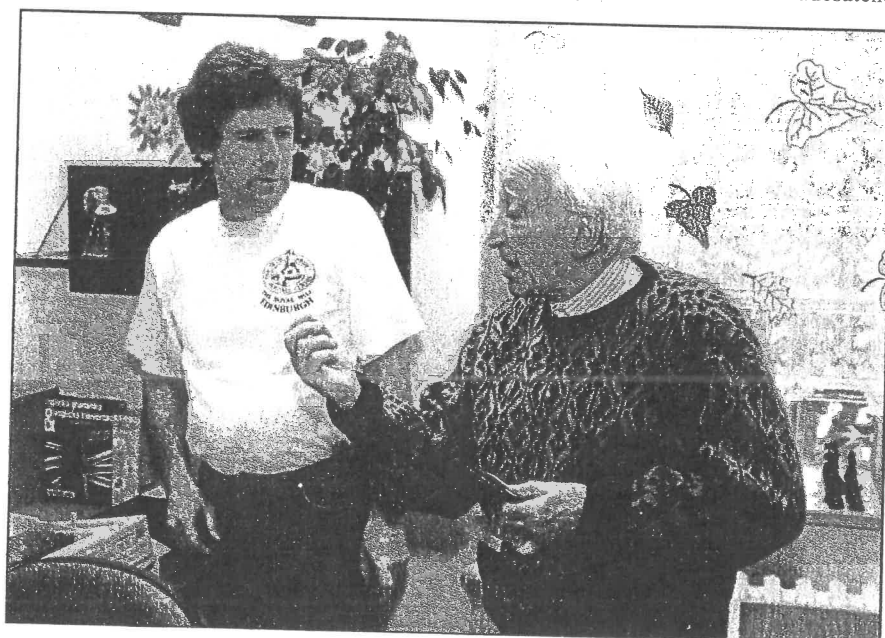
Ještě jednu perličku vám řeknu. Paní, která má v nakladatelství knížku na

starosti, mi jeden den volala a strašně brečela do telefonu. Myslel jsem, že měla úmrtí v rodině, tak jsem se snažil ji upokojit a ona štkala ještě víc. Pak mi řekla, že ji přepadli v tramvaji, vyrvali jí kabelku s igelitkou, v níž vezla všechny fotky z tiskárny. Prohledala v širokém okolí všechny kontejnery a odpadkové koše, protože obsah tašky evidentně pro toho zloděje neměl žádnou cenu, bohužel bez výsledku. Byla tam spousta originálních fotek, což je velká ztráta. Naštěstí jsou v tiskárně přeepsané na CD.“

Ivan Kot navázal na ukradené fotografie, že to není jediná ztráta poslední doby. Neznámý zloděj totiž ukradl v hospodě U Zlatého tygra v kanceláři šéfa album s fotografiemi z návštěvy amerického prezidenta Clintona a když byla v nemocnici na poslední návštěvě u Bohumila Hrabala Monika Zgustová, odnesla sešitek s fotografiemi z Kerska, což Hrabal velmi těžce nesl, neboť byl pro něj citovým spojením z nemocnice s místy, která měl rád.

Jediným, předem ohlášeným oficiálním bodem programu setkání byla diskuse o programu nastávajícího devadesátého výročí narození našeho pana spisovatele. Milada Hakenová seznámila přítomné se vším, co je už ve spolupráci s Libní dohodnuto a připraveno. Vašek Vorlíček navrhl, aby se do programu zařadilo i nějaké non stop čtení, jaké se již konalo při výročním setkání v listopadu roku 2000 a velmi se líbilo. „Určitě se nad tím zamysleme a pokusíme se čtení připravit,“ slíbila Milada. Už nyní by si měli členové klubu přichystat své oblíbené úryvky z Hrabalova díla - nebylo by od věci, abyste nám třeba hned dali vědět, zda se chcete zapojit do čtení a s čím, případně získat pro čtení své přátele, abychom měli představu o rozsahu a mohli zpracovat scénář a zařadit akci na určitý termín.

Všichni členové dostanou v předstihu zpracovaný kalendář oslav devadesátého

... a přivezl s sebou unikátní nahrávky jeho hlasu.

výročí, aby si mohli vybrat, na jakou akci přijedou, a to jak do Nymburka a Kerska, tak do Libně.

S politováním bylo konstatováno, že se nepodařilo spolu s Libní do oslav zatahnout i Brno - Židenice, jako další ze šesti míst autora života a inspirace (Brno - Polná - Nymburk - Kladno - Praha - Kersko). Poldi Kladno je ze známých podvodně - privatizačních důvodů mimo hru. Polenští se nechali slyšet, že určitě alespoň přijedou.

Jako dárek pro potěšení si účastníci setkání odvezli první předzvěst oslav - pěkný nástěnný kalendář s černobílými fotografiemi Bohumila Hrabala. A všichni jsme si slíbili, že se akci od března do května, které vyvrcholí Hrabalovým Kerskem 22. května 2004, v co největším počtu zúčastníme.

Petr Drholec, Ctirad Gětz a Tomáš Mazal probírají zřejmě důležité věci.

ÚCTYHODNÁ STOVKA REPRÍZ

Dosažení stovky repríz divadelní adaptace Taneční hodiny pro starší a pokročilé si jistě zaslouží pozornost. Tento úctyhodný počet odehraných divadelních představení „má na svědomí“ člen Klubu čtenářů Bohumila Hrabala, herec Malého divadla České Budějovice Petr Drholec.

„Abychom dosáhli tolika repríz, chodím do hodin českého jazyka a vždy se celou vyučovací hodinu snažím maturantům Hrabala neznechutit. Oni si pak kupují vstupenky na večerní představení, tedy jen ti, kteří chtějí. Abych vyprodal představení v Malém divadel, t. j. sto míst, musím navštívit asi pět tříd. Případá mi to jako docela slušný průměr,“ svěruje se Petr Drholec.

A je to přesně tak, jak jsme o tom hovořili při našem předvánočním výročním setkání: jde jen o to, najít vhodný způsob, jak mladým lidem Hrabala zprostředkovat, jak je upozornit, že jde o skutečně výjimečnou literaturu. Že ten Drholecův systém dopadá na úrodnou půdu, je patrné i z maturitní kompozice žáka Brabce (křestní jméno není bohužel uvedeno) ze Střední odborné školy technické v Českých Budějovicích:

„... měl jsem možnost setkat se s člověkem, který mi velmi osobitým způsobem Bo-

humila Hrabala a jeho knihy přiblížil. Vzhledem k tomu, že autora osobně znal, vnesl do svého projevu intenzitu citění a prožitku, kterým právě Hrabal oplýval. Improvizovaným hereckým vystoupením mě obklopil světem sice všedním, ale v jeho plné kráse. Pochopil jsem, že teprve denní drobnosti tvoří naplněný život člověka.

Ze školní besedy, která měla vzbudit hlubší zájem o autora a jeho tvorbu, jsem se dostal až do hlediště Malého divadla. Předpokládal jsem, že mě představení Tanečních hodin pro starší a pokročilé nezklame, ale netušil jsem, že mne přímo nadchne.

Děj povídky lze shrnout do několika vět, výprava scény je víc než jednoduchá. A právě proto se můžeme soustředit na interní pocity a duševní pohyby hlavního hrdiny - starce, který věrně posluchače Kamile vypravuje svůj životní příběh. Kamila trhá třešně a její zvládavost se kombinuje s pocho-

pením pro starcovu potřebu se vypovídat. Ve sledu vzpomínaných příběhů před námi defilují postavy a postavičky počátku 20. století, osudy i nepodstatné epizody. Jsme vtaženi do situací a prožitků, které se blíží našim vlastním.

Petr Drholec, herec, který hlavní postavu víc prožil, než hrál, si poradil i s formou a grafickým uspořádáním Hrabalova textu. Proud spisovatelových myšlenek není v knize omezen tečkou za větou, v herecké interpretaci plyne jako řeka, která v délce svého toku nenarazí na překážku. Celý příběh je eroticky laděný, působí však půvabně a roztomile. Vystoupení dvou, tří herců na scéně je v harmonické shodě. Výkon starce i jeho hereckých kolegů je tak přesvědčivý, že nabýváme dojmu, že to musí být jedině oni, kdo celý příběh zažili. Vzhledem k tomu, že scéna divadla je odkázána na malý prostor jeviště, má divák naopak výhodu blízkého kontaktu s herci.

S napětím jsem očekával, jak se režisér vypořádá se závěrečnou scénou, kterou autor Tanečních hodin pojal víc než odvážně. Stařec, se kterým jsou teď už jen starosti, prožil svůj život spíš vedle všeho dění, o kterém tak zasněženě vykládal, náklonnost žen k němu byla víc nenaplněným snem a jeho plachost mu byla vždy na obtíž. Celá scéna je najednou ponořena do tmavomodré tmy. Slečna Kamila, která si už odpoledne pohrávala s myšlenkou vrátit na pár vteřin starci pocit mládí a skutečnosti dávných vzpomínek, přistoupí ke studni, odloží pomalu šaty a začne se omývat svěží vodou. Stařec v rozpacích jen letmo sleduje siluetu nahé ženské postavy, ale nemůže být pochyb o tom, že je opět prosycen pocitem, které tak nešikovně kdysi dával najevo.

Z divadla jsem odcházel s hlubokým prožitkem a uspokojením, že jsem autora a jeho dílo dokonale poznal.“ - řeh -

Petr Drholec v hlavní roli Tanečních hodin na Hrabalově Kersku.

Opojně hrabalovské Divoké víno

Surfování na internetu považuji za „žrouta času“, a tak ho používám pouze k nezbytnému hledání konkrétních věcí či údajů. A tak se stalo úplnou náhodou, že jsem narazil na stránky „samozvaného šéfredaktora Ludvíka Hesse“, jak je uvedeno, které se jmenují Divoké víno. Musím uznat, že jsou zajímavé. V čísle 4 z 19. května 2003 je obsáhlá esej Františka Cingera „**Bohumil Hrabal, přítel Jaroslava Haška a Franze Kafky**“.

Autor vychází ze svého setkání s Hrabalem na počátku devadesátých let při otevírání Muzea Franze Kafky. „... Bylo už po slavnostním zahájení a popíjelo se bílé víno. Postavil jsem se na dohled k Hrabalovi a čekal, až otevře oči a já k němu budu moci přistoupit s novinářskou otázkou.

„Co chcete?“ vybafl na mě, když mu moje přítomnost už delší dobu rušila siločáry, jimiž se ubíraly jeho myšlenky.

Dobrý den, pane Hrabale, jsem ten a ten, odtud a odtud a rád bych vám položil jedinou otázku, chystal jsem se od něj získat cennou větu.

„Jděte pryč, právě se bavím s Kafkou a Haškem! Nechte mě bejt! Jděte pryč!“ A opět zavřel oči. Představení skončilo.

Nemohlo být pochyb, že opravdu rozmlouvá s oběma velikány. Patřil k nim a měl za sebou podobnou zkušenost jako oni.

V textu se František Cinger soustředí především na osobnost Bohumila Hrabala. a jeho přibližování, ovlivňování či souznění jak s Kafkou, tak s Haškem, ale zmiňuje i souvislosti s dalšími literáty, případně lidmi, kteří byli v jeho blízkosti.

Vybral jsem několik postřehů, které předkládám čtenářům Nymburského pábitele jako vějičku, na kterou by se měli lapit a nalistovali na www.divokevino.cz/0403/cinger.php celý text.

„S Hrabalovým jménem zůstane navěky spojeno slůvko pábení, pábítel. Literární teoretici složitě zjišťují, co vlastně znamená. Autor ho dal do titulu své druhé knížky povídek. Znamenalo pro něj nejen pojmenování tvůrčí metody, ale něco daleko víc, vztah ke světu, k druhým i k sobě samému, přímo způsob života.

Jak sám po letech vzpomněl, přivedl ho k tomu Jiří Kolář, kterého jednou zastihl při rozjímání. „Co děláš?“ optal se Bohumil. „Pábím,“ pravil Jiří a to muže s citlivým srdcem fascinovalo.

Dnes už víme hodně o vlivu strýce Josefa Hrabala (Pepina) na Bohumilův život i tvorbu. Snad tady je třeba hledat odpověď na vystižení slova pábítel, pábení. Jde i o Pepinovo vidění světa, o jeho způsob komunikace s ním, který Hrabal přijal a rozvinul. Když Pepin zemřel, nechal mu vděčný synovec napsat na smuteční oznámení, řekl bych, jejich společné vyznání: „Ten svět je k zesílení krásnej, ne že by byl, ale já ho tak vidím.“

Konečně našel výraz pro to, co se marně pokoušel vystihnout: pábení.

„Tak pábítel je člověk, proti kterému se neustále vzdouvá oceán dotěrných myšlenek. Jeho monolog teče pořád, tu jak ponorná řeka v dutině mysli, tu zase se řine ústy ven. Je to pábení, které jak hořící pochodeň je podáváno štafetou lidského jazyka od úst k ústům. Pábítel je nástrojem jazyka, který obohacuje sebe sama o všechny něžnosti a finty, o něž má

zájem jazykověda... Je zaujat svým vnitřním monologem, se kterým chodí po světě, jako páv se svým krásným peřím...“

Pábítel byl pro Hrabala každý člověk, který je taky navštíven inspirací a říká věty, o kterých rozumní lidé říkají, že jsou nerozumné, dělá věci, které slušní lidé nedělají...“

„... Hrabal samozřejmě věděl, že kdyby vyprávěl příběhy „v surové podobě“, jen tak, jak se skutečně odehrály, nikomu by nepřipadaly nijak originální. Dokázal je však vidět i vyprávět trochu jinak, jako zábavnou literaturu. Tak se stával z banality humor. Důležité přitom bylo, aby se nebavil jenom autor, ale i čtenář...“

„... S odstupem času je stále zřejmější, že Hrabal přijal dvojitý kříž. Chtěl zůstat sám sebou i promlouvat ke čtenářům z knižních vydání, a v tom případě se musel dopustit „chybného výkonu“, podrobit se řeholi cenzury a autocenzury. Tomuto útiisku se však bránil tím, že souhlasil s publikováním původních textů v exilu i v samizdatu. A pomáhal zavíraným. Nakonec co je nejdůležitější? Po spisovatelích zůstanou knihy. Stalo se tak...“

„... Pan Hrabal byl člověk s velkým Č,“ řekl mi Milan Novák, jeho přítel, primáš cikánské kapely Kormaní, která mu krásně hrála při různých příležitostech. Naposledy ve velké síni krematoria v Praze Strašnicích zaplněné k prasknutí píseň Cikánský pláč.“

- řeh -

Židenice si vzpomněly

Od roku 2000 vyhlašuje každoročně městská část Brno - Židenice u příležitosti státního svátku vzniku republiky „své“ osobnosti. „Je to symbolické ocenění vybraných osobností, které měly či mají vztah

k naší městské části a jejichž význam přesahuje její hranice,“ řekl židenický starosta Josef Veselý.

Do skutečně dobré společnosti, v níž je například básník Jiří Rotrekl, mistryně světa v bezmotorovém létání Hana Zejdrová, sólista brněnského baletu Ivan Příkaský či sportovní gymnasta Jan Gajdoš, se letos spolu s Dagmar Havlovou zařadil in memoriam i spisovatel, židenický rodák, Bohumil Hrabal.

Symbolickou cenu - skleněnou sošku - převzala v pátek 24. října 2003 na židenické radnici jeho švagrová Dáša Hrabalová. Věnovala ji nymburskému Muzeu Bohumila Hrabala.

Skleněnou sošku převzala na židenické radnici spisovatelova švagrová Dáša Hrabalová.

Alenka Vávrová zve

Do programu oslav devadesátého výročí narození Bohumila Hrabala přispívá naše členka Alena Vávrová z Františkových Lázní svými pěknými privátními akcičkami.

Bude to výstava nazvaná **Inspirace k poctě Bohumila Hrabala** v galerii Duhová paleta (Sokolovská 35) v Karlových Varech - Rybářích, a to od 3. do 25. března 2004. Své obrazy na ní představí akademická malířka Marie Lacigová a Alena Vávrová. Vernisáž se uskuteční ve středu 3. března v 16 hodin.

Na středu 17. března se při výstavě bude od 18 hodin konat **Večer k poctě Bohumila Hrabala** s básněmi Aleny Vávrové a písničkami zpěvačky Jany Koubkové.

V den narozenin Mistra, tedy 28. března, bude u Alenky v krámku U Františka ve Františkových Lázních celodenní **non stop čtení pod názvem Hrabaliana**.

Všichni jste srdečně zváni. Nejen, že prožijete mimořádnou kulturní událost, ale můžete se také napít léčivé vody nebo si sáhnout pověstnému Františkovi na pimpáska. A budete vidět, co to s vámi bude dělat za divy.

Postřiřiny po dvaceti letech

Po dvaceti letech od natáčení filmu *Postřiřiny* se v nymburském Hálkově divadle sešlo několik jeho protagonistů na veřejném natáčení silvestrovského pořadu, v němž se měli s posluchači rádia a s diváky v do posledního místečka naplněném divadle podělit o nějaké své vzpomínky. K mikrofonům zasedli **Oldřich Vlach, Pavel Vodruška, František Řehák a Jan Hrušínský**, diskusi řídil a kdejaký nevýznamný detail či větičku přetvářel na nevázaný humor **Miroslav Donutil**.

„Kdo k nám do hospody chodí, dvakrát se rodí!“ představil se jedním ze sloganů pana správce Francina Pavel Vodruška, „Kdo nepil, teskný byl, když se napil piveňka, zčervenal jak divenka!“ přidal se Oldřich Vlach, oba ve filmu členové správní rady.

Hned na začátku se ale režie telefonicky spojila s dalšími kolegy z filmu - **Jiřím Smitzerem, Magdou Vášáryovou a Jaromírem Hanzlíkem**.

„Chtěl bych kolegům vzkázat, že bychom měli Jirku Menzela přesvědčit, aby se realizoval jeho původní záměr, který kdysi vyslovil, že jestliže budeme všichni žít a zdraví, že bychom mohli za dvacet let natočit pokračování *Postřiřin*, což je *Krasosmutnění*. A protože ta doba nastala, kdy by se to mělo uskutečnit, tak já dělám všechno pro to, aby se ta vize naplnila. Doufám tedy, že bychom se mohli všichni znovu potkat před kamerou a natočit to. A dá-li Pánbůh, tak bychom pak mohli natočit i poslední část osudů *Hrabalovy maminky, Francina a Pepina*, a to je *Městečko a Múzy v důchodu* (Harlekýnovy milióny - pozn. red.). Oslovil jsem scénáristu *Vaška Šaška*, který slíbil, že by se do toho dal, protože se mu ta myšlenka líbí. Tak to jsem vám všem chtěl vzkázat,“ telefonoval Jaromír Hanzlík - filmový Pepin.

Představitelka Maryšky Magda Vášáryová v telefonu z Polska, kde je velvyslankyní Slovenské republiky, přiznala: „Do té

doby mě všichni považovali za herečku tragických rolí, hrála jsem ubližované, znásilňované a zavlečené ženy, role *Maryšky* byla pro mě zlomová. Díky režiséru *Menzelovi*.“ Na otázku, zda by si chtěla zahrát v pokračování *Postřiřin*, odvětila, že už hrát nebude, protože je diplomatka. Miroslav Donutil na to, že to není problém, že on to vybaví stejně, jako to zařídil pro natáčení pořadu *Na kus řeči*. To prý přijel na slovenské ministerstvo zahraničních věcí a zeptal se: „Prosím vás pěkně, pracuje tady u vás nějaký Kukan?“ „To je náš pán minister!“ zněla udivená odpověď. Když ho pak k ministrovi uvedli a vysvětlil mu, o co jde, že potřebuje jeho souhlas k tomu, aby mohla paní velvyslankyně do natáčení, ministr zahraničí Slovenské republiky pravil: Vybavené! A paní velvyslankyně to dostala příkazem.

„Vaše podlomené zdraví, pivo upevní a spraví!“ poslala na závěr postřiřinský pozdrav všem svým příznivcům Magda Vášáryová.

Filmový Francin Jirka Smitzer pouze v krátkosti sdělil, že má před premiérou a je tudíž hrozně nervózní, protože neumí text, ostatně stejně, jako když se točily *Postřiřiny*.

Miroslav Donutil přiznal, že role kočího Martina, který se stále pudroval a prohlížel v zrcátku, byla jeho jednou z prvních filmových rolí, o to více na ni rád vzpomíná a byla pro něj cennou zkušeností. Jan Hrušínský si zase líboval, že

pro svoji roli úžasného nešiky, kterého stále „školí“ strýc Pepin, se nemusel učit text, protože za celý film nepromluvil jediné slovo.

František Řehák, jeden ze členů správní rady, rád vzpomíná na filmovou zabijačku: „Na natáčení byla zabita dvě prasata, protože u *Jiřího Menzela* muselo být všechno opravdové, a tedy i maso a jelička a jitrničky musely být čerstvé a výborné, a já musím přiznat, že byly a že jsem se nepřemáhal. Ani před kamerou, ani mimo ni.“

V průběhu devadesáti minut natáčení se diváci opravdu náramně bavili. Hovořilo se jak o veselých příhodách z natáčení, tak o vztahu ke skvělému režisérovi Jiřímu Menzelovi i autorovi předlohy Bohumilu Hrabalovi. Miroslav Donutil přidal historiku o jednom svém setkání se spisovatelem v brněnském divadle Husa na provázku. Měli premiéru inscenace *Obsluhoval jsem anglického krále* (1985, Rozvzpomínání - pozn. redakce) a Bohumil Hrabal byl přítomen. Na děkovačku ho pozvali na jeviště a vlastně si ho tam dovedli. Potlesky neměly konce a po každé úkloně Hrabal k Donutilovi, který stál vedle něj, cosi nesrozumitelně nasupeně zavrčel. „Co jste říkal, já vám, mistře, nerozumím,“ šeptl k němu a Hrabal už hrozně naštvaný tím, že musel na jeviště a teď se tady musí děkovat, už zcela nahlas a srozumitelně řekl: „Pojďte už do prdele!“

- řeh -

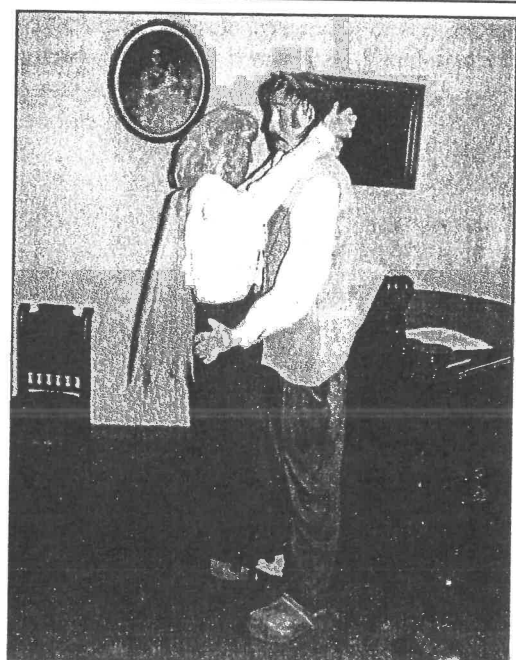
NA NÁVŠTĚVĚ V DĚTĚNICÍCH

Půjčili si Francina

V Dětenicích byl v minulých letech velkým nákladem soukromého investora pana Ondráčka zrekonstruován zámek. V polovině devadesátých let tu stála v podstatě ruina, dnes je to přístupný, krásně opravený historický objekt se stylově vybaveným interiérem, kde návštěvníka zaujme především sbírka zbraní řádu Maltézských rytířů.

Součástí zámeckého areálu je také pivovar. Rovněž ten prošel rozsáhlou rekonstrukcí. Je tu nejen fungující malý pivovárek, jehož výstav už pomalu nestačí k uspokojení poptávky, a proto dojde k jeho rozšíření, ale také pivovarské muzeum. Z odborného hlediska se pravděpodobně o muzeu nedá hovořit, jde spíše o atrakci pro turisty, ale svůj účel plní dobře. V jedné z jeho místností, v kanceláři správce, potkáme i nám dobře známou dvojici - Francina a dlouhovlasou Maryšku z *Postřiřin* (viz foto Jana Řehounka).

Na pivovarskou expozici navazuje hospoda, nebo spíše krčma, jejíž personál se chová k hostům mírně řečeno neformálně, menu je tady prezentováno jako žranice a prostředí je velmi netradiční. Ale to se musí zažít. Zkuste sami.

Moje vyznání vztahu k Mistrovi

Nemám rád, když mě někdo zkouší ze znalosti více či méně podstatných dat Hrabalova života. Snažím se, ačkoliv se mi to nedaří, každému, kdo o to stojí, vysvětlit, že nejsem hrabalolog, nýbrž hrabalofyl. Nejsem badatelem v oboru hrabalologie, ale jsem platonicky zamilován do tohoto podle mě největšího spisovatele všech epoch, a to z hledisek příslovečného určení místa i času. I proto mi učarovalo setkání příznivců pana Hrabala - rád bych napsal Bogana, ale bohužel mi používání takto důvěrného oslovení nepřísluší jednak věkem a jednak absencí osobní známosti Mistra.

Musím se přiznat, že před zahájením setkání Hrabalovců jsem měl trému, která rostla i během prvních dvou hodin našeho sezení a byla uvolněna erupcí paní Hakenové, která mne vyzvala, abych promluvil na téma mladí a Bohumil Hrabal. Přes filtr nachových tváří jsem vycedil několik vět, které bych dnes nejraději stornoval, protože absolutně neobsahovaly to podstatné, co bych rád řekl o vztahu mladých či mladších k Bohumilu Hrabalovi.

Nemyslím si, že problém je přímo v mladých lidech opomíjejících Hrabalovu velikost. Věřím, že jen málokterý nezavěšený - a nemusí se vždy věkově jednat o mladíky a mladice - se prokouše zdi komerce, která pravidlem nepřímé úměry den ze dne oddaluje nejen kvalitní literaturu, nýbrž i hudbu či výtvarné umění lidem, kteří pozvolna ztrácejí i pouhé povědomí o jejich existenci, natožpak o struktuře či jejich složení.

Dalším problémem je školství. Na setkání zaznělo, že na gymnáziích je Hrabalovi věnováno „celých“ 10 minut čistého času. Já osobně můžu odpřisáhnout, že jsem v hodinách českého jazyka a literatury na střední škole o Hrabalovi a jeho dílech nezaslechl ani zmínku. Můžu jen děkovat prozřetelnosti a osvícenosti naší mámy, která mi doporučila k přečtení jednu z Hrabalových knih, byl to konkrétně soubor děl Ostře sledované vlaky; Taneční hodiny pro starší a pokročilá a Obsluhoval jsem anglického krále.

V tomto kompilátu jsem objevil Hrabalova Génia a od té doby, jsa platonicky zamilován, miluji se s každou jeho knihou, která se mi dostane do rukou.

Mám k těmto knihám jen dvě výhrady: každá z nich jednou končí a texty mi svou fenomenálností zabraňují ve čtení jiných autorů.

Závidím všem, kteří měli to štěstí a pana Hrabala znali osobně - závist není špatná vlastnost - pouze nepřejícnost - já bych si jen přál, aby čím dál větší počet lidí nacházel Hrabalovu genialitu a podléhal kouzlu největšího z pábítelů...

Dušan Stloukal

P. S.: Sedím v Brně v Židenicích v hospodě u Badinů a právě jsem sesmolil předchozí řádky. Není to žádný dílo a ani nechci, aby ho tak někdo chápal či pojmenoval. Jen tu sedím, mám pár piv a přemýšlím, co jsem měl napsat do návštěvní knihy v Nymburském muzeu, které mi svou expozicí i projekcí krátkého filmu způsobilo totální rozštěp duše a srdce...

Jsem odmocninou Bohumila Hrabala

Chtěl bych se jednou svými rozměry přiblížit tomuto gigantovi, místo toho jako Sysifos už pět let tlačím do kopce věnec spletený ze štagelů ječmene a chmele a vždycky před vrcholem mi ten věnec sklouzne a já jsem odmocněn matematickou posloupností ještě o stupeň níž než v předchozím pokusu. Budu dál tlačit a budu dál odmocňován, nepřestanu i přesto, že si uvědomuji, že Hrabalova genialita a vlastně obecně genialita spočívá v určité nedosažitelnosti a jistě nenapodobitelnosti a je tedy jen dobře, že stejně jako já, i další budou tlačit svoje kameny a věnce, celé armády Sysifů, na které z Olympu Literatury shlíží Bohumil Hrabal a plynně tekoucím souvětím je sráží vždy o stupeň níž...

Jsem odmocňován, jsem degradován.

A jsem tomu rád.

VZPOMÍNKY NA AUTENTICKÉ OKAMŽIKY

Setkat se s nejsvráznější postavou rodiny Hrabalových - s Josefem Hrabalem, Pepínem, nebyl pro Nymburáka žádný problém, protože jeho „zvláštní chování“ upoutávalo pozornost. Kdo z nás, tehdy mladých, kteří si zhusta z něho dělali legraci, mohl tušit, že se potkává s pozdější světoznámou literární postavou? V té době totiž i málokdo věděl, že existuje nějaký Hrabal - spisovatel.

Mě na pana spisovatele upozornil spolupracovník Karel Petrnoušek. Petrnouškovi bydleli naproti Hrabalovým, s nimiž se dobře znali. Karel mne také seznámil se Slávkem Hrabalem. To bylo počátkem šedesátých let, kdy se mi podařilo získat nouzový byt na městské plovárně. Z „plovky“ to bylo loďičkou přes Labe cobydup do hostince Na Žofině, mezi jehož návštěvníky patřil i Slávek. Musím podotknout, že byl návštěvníkem velmi častým. K seznámení přispěla i naše společná láska k nejlepšímu fotbalovému klubu na světě - Slávii Praha. Dokonce jsme Slávkovým autem vyjížděli i k mimopražským slávistickým zápasům. Kdo si dnes ještě vzpomene, že Slávek Hrabal jeden čas dokonce provozoval v Nymburce taxislužbu..?

Od seznámení se Slávkem již nebylo daleko k setkání a panem doktorem Hrabalem (Boganem), který pravidelně zajížděl z Prahy do Nymburka. Na náplavce u hvězdárny se

scházela mládež a Bogan se těchto „sezení“ občas zúčastňoval. Vedly se řeči a chodilo se se džbánem pro pivo na Žofin. K osobnímu kontaktu s Boganem došlo poté, co mě Karel

zeni v kožených klubovkách jsme sledovali přenos a když skončil, Karel vypnul přístroj a zvedli jsme se k odchodu. V té chvíli se nedaleko dveří cosi velkého pohnulo a s fu-

něním se k nám přibližoval. „Vendys,“ povídá Karel, „to je ten pes!“ „Pes..?“ šeptl jsem.

„To není pes, to je předpotopní obluda!“ Pokus o zabarikádování křesly nebyl nic platný. Obrovská tlama nás očuchala a oslintala a zase zmizela ve tmě. „Co teď?“ marně jsme dumali, jak se dostat ven, když při každém pokusu o odchod se Nels, tak se totiž jmenoval ten Hrabalových bernardýn, zvedl a nemínil nás pustit ven. Nevím, jak dlouho naše hra na „vztyk - sed“ trvala, ale nám se zdála věčností. Nakonec nás paní Hrabalová vysvobodila a vyvedla z pokoje se slovy: „Zapomněla jsem vám říct o Nelsovi.“ My jsme si mysleli, že spíše měla říci Nelsovi o nás, ale poděkovali jsme a odešli.

Zbývá ještě vzpomínka na posledního člena rodiny - last but not least - pana Františka Hrabala - Francina. Slávek mi radil, abych, až ho potkám na dvorku, nezdravil, jinak mu budu muset pomáhat v dílně. Řídil jsem se jeho radou a s odstupem času nevím, zda to bylo dobře.

Tak jsem se seznámil s rodinou Hrabalových. I když už všichni odpočívají na hřbitově v Hradištku, setkávám se s nimi stále. Ve svých vzpomínkách a v knížkách Bohumila Hrabala.

Vašek Vorlíček

Jak jsem se seznámil

Petrnoušků představil se slovy „Tady Vašek taky pracoval na Kladně,“ což bylo pravda, neboť jsem se v roce 1959 musel dobrovolně přihlásit na jednoroční brigádu na pomoc hutím a dolům. Já si vybral hutě, a to Válcovny Koněv SONP Kladno.

Naše povídání s Boganem bylo propleteno slangovými výrazy jako mandelinka, kocábka, cágllovna, valcverk, gránik, plotna, forštrek, fertig... Také jsem si u něj šplhnul, když jsem vyjmenoval, podle něj nejlepší fotbalovou jedenáctku všech dob. Věchet - Tichý, Mukařovský - Klouček, Vlnas, Kukul - Kvapil, Kračmar, Šimek, Pajkr, Čáp: Polaban Nymburk.

Se zbývajícími členy rodiny Hrabalových mě seznámila televize. Dávala přenos mezinárodní utkání v lehké atletice a Slávek nám umožnil dívat se u nich, protože Hrabalovi, narozdíl od jiných, již v té době měli televizor. Před příchodem k Hrabalovým mě Karel upozornil, že mají psa, ale já tomu nevěnoval pozornost. Paní Hrabalová nás zavedla do suterénního pokoje a se slovy „Až bude konec, tak to, chlapi, vypněte!“ nás nechala v temné místnosti o samotě. Pohodlně usa-

HRABALOVA devadesátka

HRABALOVA KOČKA

Výstava z výtvarné soutěže pro děti, 1. - 31. března, hala Městské knihovny, Palackého třída 1749, Nymburk

PRŮŘEZ CELOŽIVOTNÍ TVORBOU

Výstava Hrabalova přítele - výtvarníka Milana Albicha, 19. března - 18. dubna, Vlastivědné muzeum Nymburk, Tyršova 174, Nymburk

HRABAL A LIBEŇ

Zahájení oslav v Praze, 23. - 31. března, vernisáž 22. 3. od 18 hod., Libeňský zámek (zámecký sál a foyer), Zenklova 35, Praha 8 - Libeň.

HRÁZ VĚČNOSTI

Bílé divadlo Ostrava, představení podle knížky Klubu poezie B. Hrabala, režie J. Číhal a L. Jičínský, hudba Š. Žíga a J. Sglundová, 26. března od 16 hod. Začátek před bývalým Automatem Svět (roh ul. Zenklova a Elznicova nám.), dále v ulicích Libně a v Synagoze na Palmovce (Ludmilina ulice, Praha 8 - Libeň)

AUTOMAT SVĚT

Promítání filmových dokumentů ve výloze legendárního bufetu, 27. března - 10. dubna, denně od 14 do 19 hod., bývalý Automat Svět, roh ul. Zenklova a Elznicova nám.

(NE)PIETNÍ AKT U HROBU VELKÉHO PÁBITELE

Vzpomínka na Bohumila Hrabala v předvečer devadesátého výročí jeho narození, 27. března od 14 hod., hřbitov v Hradištku u Sadské. (Odjezd autobusu z Nymburka ve 13 hodin - vrací se přes Kersko do Nymburka - kino a divadlo)

OSTŘE SLEDOVANÉ VLAKY

Vernisáž výstavy dokumentů z natáčení filmu Ostře sledované vlaky, 27. března, Lesní atelier Kuba v Kersku

NYMBURK - ŠIFRA MÉHO PSANÍ

Premiéra dokumentárního filmu - filmové procházky po Nymburce Bohumila Hrabala, 27. března, Městské kino Sokol, Tyršova 3, Nymburk

NA DNĚ PERLIČKA

Divadlo SERPENS, Divadelní adaptace povídek Bohumila Hrabala, miniopera - Podvodníci, činohra a loutkohra - Prokopnutý buben, režie V. Javorský, hudba L. Šonka, scénář a výtvarné řešení V. Špale, 27. března od 19 hod., Hádkovo městské divadlo Nymburk, Tyršova 5, Nymburk.

HRABALIÁDA

Divadelní setkání hrabalovských postav - montáž situací z textů Bohumila Hrabala, účinkují členové Jihočeského divadla České Budějovice, Národního divadla v Praze, Činoherního klubu Praha, Divadla Husa na provázku Brno, Bílého divadla Ostrava, Městských divadel pražských, Divadla SERPENS a další jednotlivci a skupiny z mnoha českých divadel, Režie Ivo Krobot, 28. března, 18 - 22 hod., Divadlo pod Palmovkou, Zenklova 34, Praha 8 - Libeň.

ČTENÍ BEZ ZASTAVENÍ

Literární maratón z díla Bohumila Hrabala, známé, méně známé a zcela neznámé osoby předčítají své oblíbené pasáže z knih Bohumila Hrabala. Přečteny budou i nejlepší práce z literární soutěže středoškoláků „Pábitelé kolem nás“. 31. března, 13 - 22 hod., 1. dubna, 10 - 22 hod., Synagoga na Palmovce, Ludmilina ulice, Praha 8 - Libeň

SLAVNOSTNÍ POKLEPÁNÍ

Poklepání na základní kámen budoucího centra Bohumila Hrabala, 3. dubna od 14 hod., nároží ulic Na Hrázi a Ludmilina, Praha 8 - Libeň

HRABALOVA DEVADESÁTKA

Pouliční běh na devadesát metrů - sportovní klání v kategoriích žáci, dorostenci, umělci, pamětníci, úředníci, pivaři, pábitelé atd., 3. dubna od 14.30 hod., Ludmilina ulice, Praha 8 - Libeň.

PRODÁM DŮM, VE KTERÉM UŽ NEMOHU BYDLET

Divadelní představení inspirované životem a dílem Bohumila Hrabala, Divadlo KTO Krakova - Polsko, režie Jerzy Zoň, 3. dubna od 19.30 hod., Synagoga na Palmovce, Ludmilina ulice, Praha 8 - Libeň. Spolupřátel: Polský institut v Praze.

FILMOVÉ VEČERY S B. H.

Promítání filmů na náměty B. Hrabala - Ostře sledované vlaky, Skřivánci na niti, Slavnosti sněženek, Postřižiny, Příliš hlučná samota, 5. - 9. dubna vždy od 19 hod., Městské kino Sokol, Tyršova 3, Nymburk.

NA DNĚ PERLIČKA

Divadlo SERPENS, Divadelní adaptace povídek Bohumila Hrabala, miniopera - Podvodníci, činohra a loutkohra - Prokopnutý buben, režie V. Javorský, hudba L. Šonka, scénář a výtvarné řešení V. Špale, 7. dubna od 19.30 hod., Synagoga na Palmovce, Ludmilina ulice, Praha 8 - Libeň

HRABAL U PINKASŮ

Setkání přátel a příznivců B. H., 8. dubna od 19 hod., Restaurace U Pinkasů, Jungmannovo nám. 16, Praha 1. Spolupřátel: Restaurace U Pinkasů.

PŘÍLIŠ HLUČNÁ SAMOTA

Multimediální výstava - obrázkový seriál, instalace, projekce, Ambre, L. Tram, V. Berge - Lyon, Francie, Vernisáž: 28. dubna od 17 hod. v Památníku národního písemnictví, 29. dubna od 18 hod. v Synagoze na Palmovce, 30. dubna - 15. května, Libeňská synagoga; denně 13 - 19 hod., Libeňský zámek; Památník národního písemnictví. Pořádají: Sdružení SERPENS, Městská část Praha 8, Památník národního písemnictví.

6. HRABALOVO KERSKO

Tradiční setkání přátel, 22. května od 10 hod., Lesní atelier Kuba v Kersku. Pořádá: Klub čtenářů Bohumila Hrabala.

SAMIZDAT

Výstava samizdatových vydání knih B.H. a okruhu jeho přátel, 28. května - 11. července, Vlastivědné muzeum Nymburk, Tyršova 174, Nymburk.

VÝROČNÍ SETKÁNÍ KLUBU

Šesté výroční setkání členů Klubu čtenářů Bohumila Hrabala, 27. listopadu od 13 hodin, Městská knihovna v Nymburce.

Zpravodaj Klubu čtenářů Bohumila Hrabala Nymburský pábítel č. 19 - 20. února 2003. Registrace: MK ČR E 1088777. Vydavatel: Městská knihovna, Palackého 1749, 288 02 Nymburk, tel. 325 512 723. Šéfredaktor: Jan Řehounek, Všechlapská 1666/6, 288 02 Nymburk, tel. 603 238 523, e-mail: jan.rehounek@seznam.cz. Grafické zpracování: Vladimír Kvíz, Ječná 26, 288 02 Nymburk, tel. 603 415 060, www.kviz.nymburk.cz, e-mail: kviz@nymburk.cz. Tisk: Tiskárna Marie Blechová, Potoční ul., Nymburk, tel. 325 513 025. Pro členy Klubu čtenářů Bohumila Hrabala zdarma, volně prodejné výtisky 10 Kč. Náklad 200 ks.